

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. II. Resolutio secundæ difficultas,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

hoc sacramentum, & idem in usu fuisse tempore Concilii Arausiaci sub Leone I. docet Sirmundus in Antirrhethico num. 10. motus verbis canonis primi huius Concilii à se correcti & explicati, ubi (inquit) præcipitur, ut si quis in Baptismo chrismatus fuerit, non chrismetur iterum in Confirmatione, sed manus tantum ab Episcopo ipsi imponatur. Ex quo ille Author ibidem infert, chrismaticam unctionem non esse de essentia huius sacramenti, sed duntaxat ceremoniam quandam accidentalem, ad illius ornatum ab Ecclesia inventam, & nudæ manu impositioni superadditam, subindeque illud ex dispensatione Summi Pontificis posse per solam manuum impositionem conferri. Id confirmat verbis quibusdam Hieronymi, Genadii, Hilarii Arelatensis, & D. Augustini, qui Confirmationem vocant, *Manus impositionem*.

Hæc tamen sententia plulquam falsa videtur: Fuit enim perpetuus mos Ecclesiæ, sive in Oriente, sive in Occidente, ab initio uti Chrismate, neque in hoc aliqua varietas fuit, quemadmodum in materia ordinationis, ut patet ex Dionysio, Clemente, Tertulliano, & aliis Patribus articulo præcedenti citatis: At non fuisset ille usus inviolabilis semper adeo in Ecclesia, nisi fuisset necessarius, & à Christo determinatè institutus, nam cum materia Chrismatis sit rara, pretiosa, & inventu difficilis, non semper fuisset adhibita, si non fuisset existimata necessaria: Ergo, &c.

Confirmatur: Concilium Florentinum in decreto Eugenii supra citato, insinuat ex dispensatione Summi Pontificis posse simplicem Sacerdotem esse huius sacramenti ministrum, in aliquo casu, & tamen agens de materia illius, ita requirit Chrisma, ut nullo modo insinuet posse aliquando ex dispensatione Sedis Apostolicæ sufficere manus impositionem: Ergo signum est, Concilium existimasse, unctionem chrismaticam esse de necessitate omnimoda huius sacramenti, & non solum ceremoniam quandam accidentalem, ad illius ornatum ab Ecclesia inventam, & nudæ manuum impositioni superadditam. Unde

Ad primum Sirmundi fundamentum, dicendum est cum D. Thomas hic art. 2. ad 1. Apostolos dispensatione divinâ confirmasse per impositionem manuum, sine Chrismate, privilegio illis solis proprio, & ipsis, ob rationes articulo præcedenti §. 2. adductas, specialiter concessio.

Dices, ex hac solutione & doctrina D. Thomæ sequi, non esse idem sacramentum Confirmationis quod nunc celebrat Ecclesia, ac illud quod Apostoli in primitiva Ecclesia conferebant, cum diversa sit illorum materia.

Sed nego sequelam: licet enim materia quæ Apostoli ex speciali Christi dispensatione utebantur ad conferendum Confirmationis sacramentum, esset materialiter & entitativè diversa, ab ea quæ nunc utitur Ecclesia, erat tamen eadem formaliter, quia substabat eidem significationi, & Christi institutioni, eandemque habebat vim productivam gratiæ, seu efficaciam ejusdem gratiæ sacramentalis: unde sicut ordinatio Sacerdotum, Græca & Latina, sunt unum & idem specie sacramentum ordinationis, quia licet actiones quibus constat, & quibus character sacerdotalis imprimitur, sint entitate materiali diversæ, eandem tamen habent significationem, & efficaciam ejusdem gratiæ sacramen-

Tom. V.

A talis, eandemque Christi institutionem: ita & sacramentum Confirmationis quod nunc celebrat Ecclesia, & illud quod Apostoli per solam manuum impositionem ex speciali Christi privilegio in primitiva Ecclesia conferebant.

Ad secundum nego quod Confirmationis administratio, per solam manuum impositionem fuerit in usu tempore Concilii Arausiaci, & quod canone 1. præcipiatur, ut in Baptismo chrismatus, non chrismetur iterum in Confirmatione; sed solum ibi duo alia jubentur, primò Chrismatio baptismalis; secundò, ut si quo casu omissa fuerit, de hoc moneatur Episcopus ante Confirmationem, ut scilicet, antequam eum qui non fuit Chrismatus in Baptismo, confirmet, chrismandum prius chrismatione baptismali, ad Sacerdotem remittat, eò quod ipse non possit duplicem præbere Chrismationem; propterea siquidem, dum Episcopus episcopali ritu baptizat, nullam adhibet unctionem verticalem, sed mox ab affusa baptizato aqua, ad frontis unctionem, atque adeo Confirmationis administrationem, procedit.

Quantum verò ad Patres quos citat Sirmundus, licet interdum Confirmationem vocent *manus impositionem*, non tamen dicunt, eam esse solam manus vel manuum impositionem, quin potius vel iisdem vel aliis locis eam etiam appellant *Chrismationem*: idè autem vocatur interdum à Patribus Confirmatio, manus, vel manuum impositio, quia ut loquitur Innocentius III. cap. Cum venisset, de sacra unctione: *Per frontis Chrismationem, manus impositio designatur, id est significatur.* Vel etiam, quia ipsa unctio in fronte confirmandi, manus quædam impositio est.

§. II.

Resolutio secundæ difficultatis.

Secunda difficultas est, an essentiale sit huic Sacramento, quod oleum ex quo una cum balsamo Chrisma conficitur, sit ex olivis expressum, vel sufficiat oleum nucum, vel amygdalarum, aut quid simile?

Respondeo, oleum ex quo Chrisma conficitur, esse duntaxat oleum olivarum, illud enim solum propriè dicitur oleum, & maximè habetur in usu communi hominum, ubi haberi potest, aliud autem non nisi in supplementum, ut rectè ait S. Thomas hic art. 2. ad 3. Nomen ergo olei, simpliciter & sine addito positum, tam verè & propriè significat oleum olivarum, quam nomina aquæ, panis, & vini significant aquam naturalem, panem triticeum, & vinum vitigineum. Quare sicut ex eo quod Christus asseruit, aquam esse materiam Baptismi; & panem ac vinum, Eucharistiæ; Ecclesia intellexit, & Concilia definiverunt, aquam naturalem, panem triticeum, & vinum vitigineum, esse materias horum sacramentorum, Baptismi scilicet & Eucharistiæ: sic per oleum, quod secundum institutionem à Christo per Apostolos, eorumque successores acceptam, dicitur à SS. Patribus materia sacramenti Confirmationis, oleum propriè dictum, id est olivarum, intelligendum est.